

0	2	4	6	8	10	11	13	14	16	17	19	22	25	27	28	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Ilmastopolitiikassa taakanjako tärkeää

EU-maiden johtajat päättivät viime viikon lopulla yhteisen ilmasto- ja energiapolitiikan tavoitteista vuoteen 2030 saakka. Nykyinen ilmasto- ja energiapaketti on voimassa vuoteen 2020 saakka.

Päättavoite on vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta. Tavoitteesta päästökaupasektorin osuus on 43 prosenttia, päästökaupan ulkopuolisten alojen 30 ja energiatehokkuuden lisäämisen 27 prosenttia.

Nykyisiin tavoitteisiin verrattuna muutos on merkittävä sekä kokonaispäästöjen että taakan jakamisen osalta.

Vuoteen 2020 ulottuvat tavoitteet voidaan kiteyttää lukuihin 20–20. Luvut kuvaavat kasvihuonekaasujen määrän vähentämistä, uusiutuvan energian osuutta sekä energiatehokkuuden parantamista. Uuden tavoitteen vastaavat luvut ovat 40–27–27.

Ennen EU:n tavoitteena oli nostaa biopoltto-aineiden osuus liikenteessä kymmeneen prosenttiin. Tästä tavoitteesta luovutaan vuoden 2020 jälkeen. Energiatehokkuuden tavoite on ohjeellinen.

Myös uusiutuvan energian maakohtaisista kiintiöistä luovutaan. Suomen tavoite vuoteen 2020 mennessä on ollut 38 prosenttia, joka on käytännössä jo nyt lähes saavutettu. Uusi, koko EU:ta sitova yhteinen tavoite on 27 prosenttia. Saattaa käydyt niin, että monissa jäsenmaissa ajatellaan, että ”joku muu” hoitaa asian.

Vaikka uusiutuvan energian osuuden yhteinen tavoite on Suomen nykytilanteeseen verrattuna vaatimaton, Suomen kannattaa pitää omasta nykyisestä tavoitteestaan kiinni ja jopa ylittää se. Kotimainen uusiutuva energia vähentää riippuvuutta tuontienergiasta, parantaa kauppatasetta ja lisää työllisyyttä.

Uusiutuvien liikennepolttoaineiden osalta Suomessa on tehty paljon. Valtiovallan on osaltaan huolehdittava siitä, että alan tuotekehitys ja investoinnit voivat jatkua. Liikenteessä käytettävä biopolttoaine on kotimaista ja vähentää osaltaan päästökaupan ulkopuolisia päästöjä.

Suomen kannalta kokonaistavoitteita tärkeämpää on, miten kasvihuonepäästöjen vähentämistäakkaa jyvitetään jäsenmaiden ja eri toimialojen kesken.

Vaikka päätös saattaa jäädä Pariisin ilmastokokouksen jälkeiseen aikaan ja Euroopan par-

Muun muassa UPM on investoinut Lappeenrannassa biodieselin valmistukseen.

lamentilla saattaa olla sanottavaa, valmistelut ovat jo käynnissä.

Suomen maakohtainen vähennystavoite kasvihuonekaasuissa ja päästökaupan ulkopuolisilla aloilla on nyt 16 prosenttia. Eräiden arvioiden mukaan Suomen vähennystavoitteet nousevat 35–37 prosenttiin eli tavoitteet kaksinkertaistuisivat.

Päästökaupan ulkopuolisia aloja ovat liikenteen lisäksi maatalous, rakennusten lämmittäminen ja jätteiden käsittely.

Suomen tavoitteena on ollut, että taakan jakamisen laskennallisena perusteena ei käytettäisi pelkästään bruttokansantuotetta henkeä kohden. Kokonaisuuden kannalta olisi järkevämpää tehdä eniten vähennyksiä sillä, missä se olisi edullisinta.

Suomen kannalta on oleellista myös, miten metsien hiilinielu otetaan maakohtaisissa laskelmissa huomioon. Tässä suhteessa kokemukset eivät ole ilmastopäätöksissä olleet rohkaisevia.

EU:n ilmastotavoitteet ovat pohja ensi vuonna Pariisissa järjestävälle YK:n ilmastokokoukselle. Tavoitteet voivat vielä muuttua, koska Pariisin kokouksen lopputuloksen kannalta on olennais- ta, mihin Kiina ja Yhdysvallat ovat valmiita.

Suomalaisten päättäjien on paimennettava sitä, miten EU:n sisäinen taakanjako toteutetaan. Suomen kilpailukykyä muihin maihin verrattuna ei pidä heikentää.

» **Miten metsien hiilinielu otetaan laskelmissa huomioon?**

Toisen housuilla tuleen

EU:lle näyttää olevan erittäin vaikeaa päättää Venäjä-pakotteista aiheutuvien menetysten korvaamisesta maataloudelle. Suomessa ja Baltiassa itänaapurin vastapakkotteet kurittavat erityisesti maidontuottajia.

Maatalous tuntee Venäjän asettamat tuontikiellot lompakossaan joka päivä. Taloudelliset menetykset koskevat alaa, joka oli pahoissa vaikeuksissa jo ennen pakotekierrettäkin.

Pakotteet ovat osa sitä kansainvälistä tuomiota, jonka länsimaat asettivat Venäjälle sen toimista Krimillä ja Ukrainan itäosissa. Venäjä-pakotteilla EU puolustaa kansainvälistä oikeutta ja demokratian arvoja.

Oikeus ja demokratia ovat asioita, joita ei mitata rahassa. On selvää, että niiden puolustamisesta on oltava valmiita aika ajoin myös maksamaan.

On silti valtava ristiriita, että EU arvojaan ylpeänä puolustaessaan jättää puolustuksen laskun jakamatta. Pakotepolitiikassaan EU istuu tuleen viljelijöidensä housuilla. Viljelijät

kärsivät – muu porukka hamstraa markkinoilta halpoja Putin-tuotteita.

Toistaiseksi viljelijöille on EU:ltä tikkunut uhrausten vastineeksi ymmärrystä ja sympatiaa. Se saattaa lämmittää pakotesodan etulin- jaan joutuneita, mutta laskuja ei sympatialla makseta.

EU:n ja Suomen hallituksen toimet tuottajien menetysten korvaamiseksi ovat olleet suuri pettymys. Tämä näkyy Maaseudun Tulevaisuuden Gallup Elintarviketiedolla teettämästä viljelijäkyselystä (MT 24.10.).

Yli 60 prosenttia viljelijöistä pitää Venäjä-pakotteisiin sitoutumisen tärkeimpänä syynä sitä, että olemme osa EU:ta. Lähes sama määrä pitää pakotteita vääränä toimenpiteenä ja haluaa Suomen joko irtautuvan päätöksistä tai vaativan niihin kansallisia poikkeuksia.

Ellei pakotteiden rasituksia jaeta, EU:n on turha haaveilla yhteisen politiikan kestävyv- destä. Ei vain sovi, että maailmaa parannetaan yhdessä, mutta vain yhden sen maksavat.

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Presidentti Nixonin ympäristö- ja energiapolitiikasta opittavaa

Watergate-skandaali johti presi- dentti Nixonin eroon virastaan elokuussa 1974. Tapahtumasta on kulunut 40 vuotta ja tänään historian tutkijat pitävät häntä yhtenä viime vuosisadan merkittävimmistä valtiomiehistä. Eikä syyttä.

Vuonna 1947 Nixon oli kongressissa ratkaiseva Herterin komitean jäsen, kun Länsi-Euroopan Marshall-avusta pää- tettiin.

Eisenhowerin varapresident- tinä 1953–61 Nixon toi Kiinan YK:n turvallisuusneuvoston pysyväksi jäseneksi.

Presidenttikaudellaan (1969–1974) Nixon loi suhteet Kii- naan, mikä johti Kiinan nykyi- seen puoluejohtoiseen kapita- listiin. Hän lopetti Vietnamin sodan ja aloitti siirtymisen am- mattiarmeijaan, mikä mahdol- listi Yhdysvaltain sotilaallisen ylivoiman.

Nykyinen finanssikapitalismi tuskin olisi mahdollista ilman Nixonin päätöstä irrottaa dollari kultakannasta 1972.

Nixonin aloittama liennytys- politiikka luhisti lopulta Neu- vostoliiton, sillä se toi amerik- kalaisen viljan neuvostokansa- laisille eikä hallinnon länsiva- tainen propaganda ollut enää uskottavaa.

Ympäristöhallinto

ja kansallispuistoja

Nixonin ympäristöpolitiikka on vähemmän tunnettua.

Vuoden 1968 presidentin-

Jos vahingoitat toista ihmistä tai hänen omaisuuttaan, et luiki pakoon, vaan olet valmis vastaamaan seurauksista. RISTO LUODONPÄÄ SUOMENMAASSA

» **Nixon perusti ympäristö- hallinnon ja 642 uutta kansallispuistoa.**

järjestäessään korvaavaa sota- kalustoa Israelille, vaan 72 tuntia hyökkäyksen alkami- sesta Israelilla oli hävittäjiä ja panssarintorjuntakalustoa alkuperäistäkin enemmän.

Ilman Nixonin nopeaa toi- mintaa Israelin valtio olisi tu- houtunut. Nixon päätteli, että jos hän pelastaa Israelin, niin vastatoimena OPEC rajoittaa öljyn tuotantoa. Tämä oli tilai- suus herättää amerikkalaiset ruusuksen unestaan energian- saannin suhteen.

Kun OPEC todella teki öljy- saarron, Nixon julkisti marras- kuussa 1973 mallikkaan toimen- pideohjelman, jolla Yhdysvallat vapautuisi öljyntuonnista.

Ohjelmaan sisältyi suunnitel- mat satojen uusien ydinvoima- loiden rakentamisesta, autojen moottoritienopeuksien laske- misesta, joukkoliikenteen kehittämisestä, öljyvoimaloiden kor- vaamisesta kivihiihellellä, Alaskan öljyputkiverkoston rakentami- sesta sekä maakaasun poraus- teknologian kehittamisestä.

70-luvulla suunnitelmista ehti toteutua vain Alaskan öljy- putkiverkosto. Amerikkalainen

öljyteollisuus ja Saudi-Arabian öljyministeri Sheikki Yamani vesittivät lobbauksellaan loput ohjelmasta.

Mutta suunnitelma maa- kaasuun panostamisesta johti lopulta viime vuosien liuske- kaasuvalankumoukseen.

Vapaa kilpailu ja

ympäristönsuojelu

Nyt olisi Suomenkin aika herätä öljyriippuvuuden vähentämi- seen pitkäjänteisesti, sillä ulko- poliittinen kriisi iski vakavi- min juuri energian huoltovar- muuteen. Taloutemme kaipaa Nixonin mallista energiapoli- tiikkaa kotimaisten luonnon- varojen hyödyntämiseksi – ym- päristönsuojelusta tinkimättä.

Nixon yhdisti energiapoliti- kassaan menestyksellisesti neljä asiaa: vapaan kilpailun, tiukan ympäristönsuojelun, kotimaist- en luonnonvarojen käytön ja hyvän valtiontalouden. Van- hasen ja Kataisen hallitukset näyttäsivät epäonnistuneen kaikissa näissä.

Turve on energiapotentiaa- liltaan merkittävin kotimainen energialähde. Nixon olisi säättä- nyt turpeen tuotannon vesistö- päästöihin ja pölypäästöihin tiukat rajat, mutta turpeen kilpailukykyä ei olisi verotettu henkijävieriin, vaan sen tuomat kotimaiset työpaikat olisi jo moninkertaistettu.

Tuleviin maailmanpolitiikan kriiseihin olisimme Nixonin ajattelulla varautuneet siten,

että olisimme investoineet tutkimusvaroja kotimaisen turpeen jalostamiseksi liiken- nepolttoaineiksi ja Fischer- Tropsch tekniikan koelaitos olisi jo toiminnassa.

Omavaraisuuden saavutta- miseksi Suomaista ja turveva- roista tarvitsisi ottaa käyttöön vain neljä prosenttia bensiinin ja dieselin tuotantoon. Lisäksi olisimme käynnistäneet liiken- teen merkittävää sähköistämistä tukevat toimenpiteet.

Lïan hyvä

uutinen?

Edellisen ympäristöministerin Ville Niinistön suhtautuminen turvetuotantoon puolestaan kertoo päähänänkuoressa, mistä Suomen surkea taloustilanne johtuu.

Vuonna 2012 Vapo sitoutui siihen, että vuonna 2016 heidän turvetuotantoalueillaan olisi pienemmät vesistöpäästöt, kuin kyseisillä soilla ennen turvetuo- tantoa. Tekniikka ja mittausme- netelmät tähän ovat olemassa, mutta ympäristöhallinnolle tämä on liian hyvä uutinen.

Punavirheällä politiikalla suomaita aiotaan saattaa mieluummin suojeluun vaikka pakkolunastuksella kuin niin, että vesistöön tilaa parannettai- siin turvetuotannon avulla.

MATTI HUKARI

Kirjoittaja on elintarviketieteiden maisteri ja toimii kestävään kehitykseen liittyvissä asiantuntijatehtävissä.

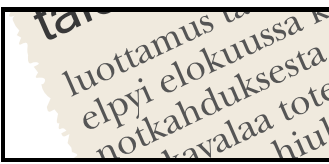
Joutsenet odottelevat muuttoilmoja

Virolahden Säkäjärvän lähi- pelloilla ruokaili viikonvaiht- eessa noin 250 joutsenta. Yöksi joutsenet kokoontui- vat järvelle peseytymään ja lepäämään.

Viikonvaihteessa bongattiin joutsenia. Tiistaiaamuun mennessä BirdLife Suomen nettisivuille oli ilmoitettu 3 167 havaintoa, jotka koskivat yhteensä 104 282:ta yksilöä. Osa havainnoista voi koskea samoja yksilöitä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimi- tukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkio.

LEHTIKATSAUS

Tieverkosto saatava kuntoon

Tieverkoston kunnan heikke- nemisen tuntee **Keskipothan- maan** mukaan jokainen. ”Teiden kiihtyvä kuluminen ja yhä hupeneva korjausrahoitus ovat kestämatön yhtälö. Nyt pa- lataan jo ajassa taaksepäin, kun tieverkkoa päällystetään sa- man verran kuin viisikymmentä vuotta sitten. Tutkimusten mu- kaan parituhatta päällystekilo- metriä vuosittain ei riitä, vaan tiestön tason säilyttämiseksi tarvittaisiin 4 000 kilometriä uutta pintaa.”

”Tieverkon kohentaminen on esillä monen politikon puheissa. Rikkinäiset tiet ja surkeat sillat ovat olleet liian pitkään paitsi- ossa. Päättäjät kyllä tiedostavat sujuvan liikenteen ja teiden kun- non merkityksen. Valitettavasti tiestö on ollut kuitenkin häviä- jä. Tiemäärärahat ovat jääneet

muiden tarpeiden taakse.” ”Seuraavan hallituksen yhdek- si infrastruktuurin kehittämisen kärkihankkeeksi on nostettava tieverkoston ylösaajo.”

Työtä olisi, tekijöitä ei

Lapin Kansa ihmettelee, missä lappilaiset työntekijät ovat. ”Talvi tulee ja tunturiin haikai- leva turisti käy jo kuumana. Kuumana käy myös kisa tun- turikeskusten kausityöpaikois- ta, joiden kysyntä on kovempi kuin aikoihin – kiitos taantu- man. Työttömyys kasvaa, mut- ta tunturityöpaikkoja on tarjolla suunnilleen saman verran kuin aikaisemminkin.

Outoa asiassa on se, että työ- paikkakaisilijoiden joukossa on edelleen suhteettoman vähän lappilaisia. Iso osa matkailualan kausi- työntekijöistä tulee muualta kuin Lapista. Tulijoita on paitsi eteläi- sestä Suomesta myös ulkomailta, kuten Virosta ja Venäjältä.”

”Miksi lappilaiset matkailuyri- tykset eivät palkkaa sesonkitöi- hin lappilaisia? Syy on yksinker- tainen: heitä ei löydy riittävästi.”

KOLUMNI: JUSSI MARTIKAINEN

Hyvinvointia syntyy vain työllä

Suomessa manataan nyt päättämätömyyttä. Työpaikat katoavat, työttömyys kasvaa, valtio velkaantuu. Kaikki tietävät, että maa on kuilun partaalla, mutta mitä tekevät kansan valitsemat päättäjät? He aloittavat puoli vuotta kestäväen kauneuskilpailun.

Kevään vaalien jälkeen Suomi saa uuden hallituksen. Sen kokoonpano – vaali- tuloksesta riippuen – saattaa olla yhtä mahdollon kuin kesällä 2011 aloittaneella **Jyrki Kataisen** (kok.) hallituksella.

Suurin ero on, ettei uudella hallituk- sella ole rahaa. Myös sen lainansaanti voi olla vaikeampaa, tai ainakin kallimpaa.

Puheisiin on hiipinyt hyvinvointi- valtion loppu. Jos ei ole rahaa, ei ole pian julkista hoivaa eikä opetustakaan. Eläkei- än korottaminen ei paranna talouden sairasta pohjaa, jos väki on työttömänä. Ei synny verotuloja palvelujen rahoitta- miseen.

Pelko ei ole turha. Velkaisella ja rahat- omalla yhtä vähän syytä juhlaan, olipa kyseessä yksityishenkilö tai valtio.

Molemmat voivat kohentaa tilaansa omilla toimillaan. Valtion kohdalla se tarkoittaa jämeriä päätöksiä, joista tällä hetkellä ei ole tietoaakaan.

jussi.martikainen@maaseuduntulevaisuus.fi

Valtion talouden tasapainoa on haettu lähinnä leikkauksilla ja veronkorotuksilla sekä siirtämällä valtion menoja kunnille. Hallituksen suuret rakenneremontit – kunta- ja sote-uudistus – eivät ole tuot- taneet tehokkuutta, vaan päänsärkyä kaikille.

Jos vienti vetää ja yritykset kukois- tavat, tilaa on myös julkisen sektorin kasvulle. Tästä johtuvat nykyiset ongel- mamme. Julkinen talous pettää, koska yksityinen on liian riutunut sitä rahoit- tamaan.

Ei ole uusi asia, että avoimilla markki- noilla hyvinvointi vaatii menestymistä kovassa kilpailussa. Viime aikoina suo- malainen työ ja tuotanto ovat hävinneet kilpailussa liian usein. Tämä koskee sekä yksityistä että julkista sektoria.

Onneksi vaihtoehdot ovat käymässä vähiin. Velanoton sijasta hyvinvointia on alettava rahoittamaan työnteolla. Työ on tehtävä kilpailijoita tehokkaammin.

Yrittäjille tehokkuusvaatimus on tuttu asia. Uskaltaisiko sitä vaatia myös julkiselta rahankäytöltä?

Suurimman sairaanhoitopiirin joh- dossa arvioidaan, että hoitajien työajasta

kuluu nykyisin puolet muuhun kuin

potilaan hoitamiseen. Lääkärien työajasta

jopa 80 prosenttia.

Arvokkaalta hoitotyöltä aikaa vievät

toimimattomat tietojärjestelmät, tyhjiksi

jäävät hoitoajat, kokoukset ja raportointi

hallinnon eri portaille.

Jos tämä ”muu työ” saataisiin puoli-

tettua, hoitajan varsinaisessa työssä

kapasiteetti kasvaisi 50 prosentilla.

Tehokasta lääkäryötä yhteiskunta saisi

verorahoillaan kolminkertaisen määrän

nykyiseen verrattuna.

Julkinen hoitoala on tuskin ainoa,

jossa tärkeimmän työn tekijöistä on

tehty hallintoihmisiä. Uskaltaisiko

epäillä, miksi kokonaiset kunnat ulkois-

tavat terveydenhuoltonsa yrityksille?

kuluu nykyisin puolet muuhun kuin

potilaan hoitamiseen. Lääkärien työajasta

jopa 80 prosenttia.

Arvokkaalta hoitotyöltä aikaa vievät

toimimattomat tietojärjestelmät, tyhjiksi

jäävät hoitoajat, kokoukset ja raportointi

hallinnon eri portaille.

Jos tämä ”muu työ” saataisiin puoli-

tettua, hoitajan varsinaisessa työssä

kapasiteetti kasvaisi 50 prosentilla.

Tehokasta lääkäryötä yhteiskunta saisi

verorahoillaan kolminkertaisen määrän

nykyiseen verrattuna.

Julkinen hoitoala on tuskin ainoa,

jossa tärkeimmän työn tekijöistä on

tehty hallintoihmisiä. Uskaltaisiko

epäillä, miksi kokonaiset kunnat ulkois-

tavat terveydenhuoltonsa yrityksille?